

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено на засіданні
кафедри фінансів, обліку і аудиту
протокол № 1 від 29.08.2024 р.

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ СИЛАБУС 2024/2025 навч. рр.

Галузь знань	– 07 Управління і адміністрування
Спеціальність	– 072 Фінанси, банківська справа, та страхування
Освітні програми	– Управління фінансами, банківська справа та страхування
Освітній рівень	– перший рівень (бакалавр)
Цикл підготовки	професійний
Кількість кредитів ЄКТС	– 3
Семестр	1
Сторінка курсу в MOODLE	https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=10425
Лектор курсу	- Тройнікова Олена Миколаївна (канд. економ. наук, доцент)
Профайл викладача	- https://kart.edu.ua/people/spivrobotniki-kafedri-ud-i-kf/page/2
Контакти викладача (e-mail)	- troinikovae@kart.edu.ua
Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516 Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – http://rasp.kart.edu.ua/	
Додаткові інформаційні матеріали: http://lib.kart.edu.ua/	

Фінансовий аналіз дозволяє сформувати основу для розробки дієвої фінансової політики

підприємства, підвищення ефективності його господарської діяльності, мінімізації та усунення недоліків при прийнятті управлінських рішень щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів. Курс орієнтовано на засвоєння здобувачами сучасної дієвої фінансової політики підприємств залізничного транспорту на підставі нових концепцій та програм Уряду.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень залізничних процесів на відповідному рівні.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання засад фінансових відносин залізничного транспорту.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем.

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів залізничного транспорту.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

програмні результати навчання (ПР):

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері конкурентоспроможної політики ефективно господарюючих підприємств залізничного транспорту.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

Чому ви маєте обрати цей курс?

«Фінансовий аналіз підприємств залізничного транспорту» як навчальна дисципліна дає здобувачам теоретичні та практичні знання з питань отримання всебічних аналітичних висновків про фінансовий стан підприємства залізничного транспорту, а також дозволяє сформувати основу для розробки дієвої фінансової політики підприємства та підвищення ефективності його господарської діяльності, мінімізації та усунення недоліків при прийнятті управлінських рішень, цьому сприяє курс з дисципліни.

Організація навчання

Вивчення здобувачем навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і

грунтовного опрацювання навчальних тем, що супроводжується навчальним матеріалом, презентаціями та груповими (індивідуальними) завданнями.

Тематичний план дисципліни містить опорний конспект лекцій, плани практичних занять, завдання для організації самостійної роботи. Самостійна робота здобувачів передбачає працю з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами, статистичними матеріалами, робота у мережі Інтернет; підготовка до занять.

Теми курсу

Тема 1. Фінансовий аналіз: сутність, види, задачі

Сутність і значення фінансового аналізу: його основні цілі, завдання, особливості.

Методологічні принципи, функції та основні етапи фінансового аналізу підприємства.

Предмет, об'єкт та суб'єкти фінансового аналізу. Види фінансового аналізу та класифікація економічних показників, що використовуються у фінансовому аналізі. Методи фінансового аналізу та їх класифікація: формалізовані та неформалізовані методи аналізу. Сучасна методика оцінювання фінансових звітів:

Тема 2. Методи, прийоми і способи фінансового аналізу

Методика оцінки фінансового стану підприємства, яка включає три блоки : аналіз фінансових результатів; аналіз фінансового стану підприємства; аналіз ефективності фінансово – господарської діяльності. Види, форми та методи оцінки фінансового стану підприємства. Найважливіші показники оцінки фінансового стану підприємства.

Тема 3. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу

Інформаційна база оцінки фінансового стану підприємства. Джерела інформації для проведення оцінки фінансового стану підприємства. Облікові та поза облікові джерела фінансового аналізу. Характеристика форм фінансової звітності. Вимоги до фінансової звітності.

Тема 4. Специфіка діяльності та класифікація підприємств залізничного транспорту

Особливості діяльності залізничного транспорту. Структура залізничної галузі, класифікація підприємств залізничного транспорту за ступенем самостійності. Правові засади діяльності підприємств залізничного транспорту, їх основні відмінності.

Тема 5. Порядок аналізу динаміки і структури активів підприємств

Поняття прибутковості. Показники ефективності використання капіталу, аналіз прибутковості. Процес розрахунку чистого прибутку. Фактори, які впливають на прибуток підприємства. Показники рентабельності і коефіцієнт оборотності капіталу. Факторний аналіз рентабельності капіталу.

Тема 6. Порядок аналізу динаміки і структури капіталу підприємства

Характеристика капіталу підприємства, значення і методи його аналізу. Порядок аналізу структури і динаміки капіталу. Основні показники, які характеризують структуру капіталу. Шляхи формування капіталу підприємства.

Тема 7. Поняття фінансового стану підприємства, методи його визначення

Поняття фінансового стану підприємства, методи його визначення. Методологічна послідовність аналізу фінансового стану підприємства. Класичний та сучасний підходи до визначення сутності фінансового стану підприємства. Окремі складові фінансового стану.

Тема 8. Фінансова стійкість підприємства: сутність і порядок визначення

Сутність фінансової стійкості підприємства. Власні обігові кошти. Визначення типу фінансової стійкості за ступенем забезпеченості запасів джерелами формування. Розрахунок і аналіз показників фінансової стійкості.

Тема 9. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства

Сутність ліквідності та платоспроможності і їх значення при оцінці фінансового стану підприємства. Основні ознаки ліквідності та платоспроможності. Класифікація активів за ознакою ліквідності та пасивів, за ознакою терміновості погашення.

Тема 10. Аналіз ділової активності

Сутність ділової активності як сторони фінансового стану підприємства. Джерела інформації та порядок підготовки вихідних даних до розрахунку. Класифікація та порядок визначення показників ділової активності. Сутність та значущість операційного та фінансового циклів.

Тема 11. Сутність прибутку підприємства, аналіз його формування і структури.

Комплексний аналіз рентабельності підприємства

Поняття прибутковості діяльності підприємства. Види прибутку підприємства. Факторний аналіз змін прибутку, порядок його визначення. Поняття рентабельності підприємства. Види рентабельності, їх взаємозв'язок. Аналіз показників рентабельності. Факторний аналіз рентабельності активів. Модель Дюпона.

Тема 12. Аналіз грошових потоків

Поняття грошового потоку, необхідність та мета їх використання на підприємстві. Джерела інформації про грошові потоки. Балансовий метод оцінки грошових потоків. Класифікація вхідних та вихідних грошових потоків, їх характеристика і аналіз структури. Грошові потоки за видами діяльності. Порядок визначення якості управління за розмірами грошових потоків за видами діяльності.

Тема 13. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства.

Порядок діагностики ймовірності банкрутства

Значення та необхідність комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Завдання та етапи проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Методи узагальнюючої оцінки фінансового стану підприємства. Методика комплексної оцінки ефективності господарської діяльності. Моделі Альтмана, Спрінгейта, Таффлера. Узагальнюючі критерії оцінки фінансового стану підприємства. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства.

Схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Практичні заняття	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Самостійна робота	
	Курсова робота	
	Залік	

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<https://kart.edu.ua/>), включаючи навчальний план, навчальний посібник, лекційні матеріали, завдання та правила оцінювання курсу).

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Зокрема:

- 1 <http://lib.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)
- 2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України);
- 3 <https://uz.gov.ua/> (Офіційний сайт Укрзалізниці);
- 4 <https://mof.gov.ua/uk> (Міністерство фінансів України)

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивченні дисципліни «Фінансовий аналіз підприємств залізничного транспорту» здобувачі зможуть застосувати, працюючи у державних установах, підприємствах різних форм власності й видів економічної діяльності. Вони можуть бути використані випускниками на посадах менеджерів у фінансових організаціях, фінансових консультантів, експертів, економістів, ризик-менеджерів, держслужбовців профільних установ.

Правила оцінювання

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань здобувачів в УкрДУЗТ зі змінами та доповненнями – <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/pologennya-pro-%20kontrol-ta-ocinuvannya-2015.pdf>

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль

до 60	до 40	до 100	
Поточний контроль		1 семестр	
Активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5	
Ведення опорного конспекту лекцій, конспекту першоджерел		до 5	
Опрацювання лекційного матеріалу, відвідування консультацій		до 5	
Виконання письмових контрольних робіт, експрес-контроль		до 20	
Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (зокрема, типових кейсів)		15	
Виконання та захист в строк самостійних робіт		10	
Підсумок		60	
Визначення назви за державною шкалою (оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-%20content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Для інтеграції здобувачів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.